info@payamdaily.ir

نخستین روزنامه صبح البرز

پیام آشنا

شماره ۲۸۴۷
سه‌شنبه / ۸ مهر / ۱۴۰۴
۷ / ربیع الثانی / ۱۴۴۷
30 / September / 2025

صاحب امتیاز: موسسه همگامان اندیشه زمان
مدیرمسئول: محمود حیدری سردبیر: یاهره حیدری
نشانی: کرج، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، جنب کانون کارشناسان رسمی دادگستری
تلفن: ۳۲۵۳۴۸۳۸-۳۲۵۳۴۴۴۳-۰۲۶ فکس: ۳۲۵۳۰۱۰۱
امتیاز در طرح ارزیابی کیفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۶۷/۸۰
چاپ: کارگر

امروز با حافظ

ز چشمم لَعْلِ رُمّانی چو می‌خندند، می‌بارند
ز رویم رازِ پنهانی چو می‌بینند، می‌خوانند
دوایِ دَردِ عاشق را کسی کو سهل پندارد
ز فکر آنان که در تدبیر درمانند، در مانند

متاع راستی پیش آر و کالای نکوکاری
من از هر کار بهتر دیدم این بازار گُفتاری را

پروین اعتصامی

اوقات شرعی

اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب
۰۴:۳۷	۰۶:۰۱	۱۱:۵۵	۱۷:۴۹	۱۸:۰۷

برگ

زندگی مثل دوچرخه سواری است. برای حفظ تعادل، باید حرکت کنی...

آلبرت اینشتین

گزارش روز

ردپای ایران، از تریبون سازمان ملل تا کاخ کرملین و موزه لوور

نشست مجمع عمومی سازمان ملل موجب شد تا ماهیت ایرانی سنگ‌های مرمر سبز این سازمان مورد توجه قرار بگیرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از همشهری، این روزها که سخنرانی روسای جمهور کشورهای مختلف در تریبون سازمان ملل -حتی برای چند لحظه- مهمان چشم جهانیان شده است، یک راز قدیمی دوباره مطرح شد؛ این سنگ‌های سبز تریبون سخنرانی، کار ایرانی‌هاست. همتشیتی سنگ‌های مرمر ایرانی در مهمترین ساختمان این سازمان جهانی، نحنتها جلوه بصری این ساختمان را دوچندان کرده است، بلکه نشان می‌دهد چه گوهرهایی از دل معادن ایران خارج و راهی مهمترین نقاط جهان شده‌اند. ماجرای فاش‌شدن این هنر ایرانی در چنین عرصه جهانی‌ای با روایت یکی از مشهورترین صادرکنندگان سنگ ایران که برخی لقب «پدر سنگ ایران» را به او نسبت داده‌اند گره خورده است. مرحوم ابوالقاسم سرتیپی روایت‌هایی از سنگ‌هایی گفته است که روزگاری از مبدأ ایران به مقصدهای مرموفی مانند سازمان ملل، کاخ کرملین در مسکو و موزه لوور ارسال شدند.

مرمر سبز سازمان ملل

«مدارک تعاملی موجود»؛ این جمله‌ای است که سرتیپی به جمله‌هایش در مورد سنگ‌هایی که در ساختمان‌های خاص کار کرد است، متکئه می‌کند تا کسی پایش نرود که سنگ‌های ایرانی چطور در نقاطی همچون صحن عمومی سازمان ملل جای گرفته‌اند. محبوبیت سنگ‌های مرمر به رنگ سبز سازمان ملل تا جایی پیش رفته است که برخی فعالان صفحه امور معادن از این سنگ و رنگ به‌عنوان «سبز سازمان ملل» یاد می‌کنند. سنگی که آن را در معادن استان‌های مختلف همچون اصفهان و خراسان جنوبی می‌توان یافت. استفاده از این سنگ سبز در سازمان ملل جلوهای ویژه به صحن عمومی بخشیده است جایی که رئیسان جمهور کشورهای جهان در ادوار مختلف پشت تریبون آن قرار گرفته و سخنرانی کرده‌اند. این رنگ مفاهیمی همچون صلح را در ذهن مخاطب ثبت می‌کند.

از کاخ کرملین تا موزه لوور

در کنار سازمان ملل، اسلامی دیگر همچون کاخ کرملین و موزه لوور هم به گفته مرحوم سرتیپی معروف‌ترین صادرکننده سنگ کشور، میزبان سنگ‌های ایرانی در مسیر بازسازی ساختمان‌هایشان بودند. او در توضیح لیست بلندبالای ساختمان‌هایی که با گوهرهای نهفته در معادن ایران، تزئین شده‌اند گفته بود: «عین کوهنورد که فتح قله برایش اهمیت داشت، برای من فتح آن شهر اهمیت داشت. من ۲۵۶ سفر خارج از کشور در راستای صادرات سنگ داشتم» برای درک بهتر میزانی که مرحوم سرتیپی از خود به یادگار گذاشته، شاید بهتر باشد که نیمنگاهی به جایگاه این دو بنا یعنی ساختمان موزه لوور و کاخ کرملین داشته باشیم. در مسکو کاخ کرملین با دیوارها و برج‌های استوار خود، نمادی از قدرت و تاریخ روسیه است؛ نماهایی که با سنگ‌های سفید و مرمر پوشانده‌شده و هر گوشه‌اش گمگاهی از شکوه معماری کلاسیک و تزئینات سلطنتی را به نمایش می‌گذارد. در پاریس هم موزه لوور با نمای عظیم شیشه و سنگ‌های مرمرین، هنر و تاریخ جهان را در دل خود جای داده است. لوور پاریس دارای ۴ طبقه است که بدنه آن از سنگ تراش‌خورده ساخته شده است اما دقیق نمی‌توانیم بگوییم که کدام سنگ نمی از ایران را در بازسازی‌های دوره‌ای استفاده کرده‌است.

استفاده از سنگ ایرانی در مسیر بازسازی

البته قدمت موزه لوور با کاخ کرملین بالای ۱۰۰ سال است و قطعا در بناهای اولیه و اصلی این ساختمان‌ها از سنگ ایرانی استفاده نشده و در ادامه مسیر در جاهایی که نیاز به بازسازی بوده از سنگ‌های ایرانی بطور محدود استفاده کرده‌اند. ابوالقاسم سرتیپی در مصاحبه‌ای با اتاق بازرگانی اصفهان این موضوع را مطرح کرد که چگونه سنگ‌های ایرانی در اغلب ساختمان‌های دنیا از جمله این ساختمان‌های معروف استفاده شده است. تکرار روایت نائب مرحوم ابوالقاسم سرتیپی از سنگ‌های ارسالی او در سازمان ملل، بهانه خوبی است تا بدانیم یک ایرانی چطور به این جایگاه رسیده است. سرتیپی سال ۱۳۲۵ در خمینی‌شهر اصفهان متولد و در دهه ۵۰ وارد صنعت سنگ شد. او توانست به یکی از چهره‌های بی‌رقیب این صنعت تبدیل شود. سرتیپی نخستین کسی بود که سنگ را در بسته‌بندی‌های استاندارد صادر و محصولاتش را به بیش از ۲۲ کشور جهان از جمله آمریکا، فرانسه و روسیه، ارسال کرد.

مکث

ابرهای سرخ بر فراز فلسطین

اَژور چیست و چگونه در غزه استفاده شد؟

با وجود ادعای مایکروسافت مبنی بر بی‌اطلاعی استاد داخلی و شهادت ۱۱ کارمند نشان می‌دهد واحد ۸۲۰۰ ارتباطات فلسطینی‌ها را روی اَژور ذخیره می‌کرده است. متابع این واحد به خبرنگاران گفته‌اند این قابلیت‌ها در هدف‌گیری افراد در حملات هوایی غزه و عملیات نظامی کرانه باختری مورد استفاده بوده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از هفت صبح، شرکت مایکروسافت اعلام کرد بخشی از خدمات خود را از ارتش اسرائیل حذف کرده است. این اقدام پس از تحقیقی صورت گرفت که نگرانی‌هایی را درباره نقض شرایط خدمات شرکت از سوی اسرائیل برانگیخته؛ مبنی بر آنکه ارتش اسرائیل از هوش مصنوعی و خدمات ابری این شرکت برای جاسوسی از میلیون‌ها فلسطینی در غزه و کرانه باختری استفاده می‌کرده است.

این تصمیم روز پنجشنبه در پی انتشار نتایج تحقیق مشترک روزنامه گاردین بر نتایو نشریات اسرائیلی «۹۷۲+» و «لوکال کال» اعلام شد. گزارش مذکور که در مرداد ماه منتشر شد افشا کرد که ارتش اسرائیل از پلتفرم ابری «اَژور» (Azure) مایکروسافت برای نظارت گسترده بر فلسطینی‌ها در جریان حمله‌ای خونین به غزه بهره برده است حمله‌ای که در کمتر از دو سال، بیش از ۶۵ هزار کشته برجای گذاشت.

اخراج، انکار و در نهایت، پذیرش

مایکروسافت طی ماه‌های اخیر چندین کارمند خود را به دلیل اعتراض به استفاده ارتش اسرائیل از نرم‌افزارهای این شرکت در غزه، اخراج یا به پلیس معرفی کرده است. در مرداد ماه، چهار کارمند اخراج شدند و چند نفر دیگر نیز در اعتراض به همکاری مایکروسافت با ارتش اسرائیل که به گفته آنان در ویرانی غزه نقش داشته است، استعفا دادند.

این شرکت فناوری بارها ادعاها را رد کرده بود اما پس از انتشار تحقیق اخیر، اعلام کرد بررسی مستقلی را به شرکت حقوقی «کاویتگتون اند برلینگ» در واشنگتن و یک شرکت مشاوره فنی که نام آن فاش نشده، سپرده است. برد اسمیت، معاون رئیس و رئیس مایکروسافت در یادداشتی خطاب به کارکنان که روز پنجشنبه منتشر شد، توضیح داد بررسی مستقل استاد ارتباطی و مالی شرکت اتهامات را تأیید کرده است.

او هرچند جزئیات شواهد را فاش نکرد اما گفت موضوع به استفاده ارتش اسرائیل از اَژور و خدمات هوش مصنوعی مایکروسافت مربوط می‌شود. اسمیت نوشت: «جنابراین ما به وزارت دفاع اسرائیل اطلاع دادیم که مایکروسافت تصمیم گرفته است برخی از اشتراک‌ها و خدمات مشخص‌شده وزارت دفاع اسرائیل از جمله استفاده آنها از ذخیره‌سازی ابری خاص و قابلیت‌های هوش مصنوعی را متوقف کند.»

چرخش در سیاست؛ از همکاری تا محدودیت

این موضع تغییر آشکاری در سیاست پیشین مایکروسافت محسوب می‌شود. در ماه مه، پس از گزارش مشابهی از خبرگزاری آسوشیتدپرس مبنی بر استفاده واحد ۸۲۰۰ یا همان آژانس جاسوسی اطلاع دادنامه که مایکروسافت تصمیم گرفته است برخی از اشتراک‌ها و خدمات مشخص‌شده وزارت دفاع اسرائیل از جمله استفاده آنها از ذخیره‌سازی ابری خاص و قابلیت‌های هوش مصنوعی را متوقف کند.»

مایکروسافت در آن زمان تأیید کرد برخی خدمات پیشرفته هوش مصنوعی و ابری برای کمک به یافتن اسرائیلی‌های ربوده‌شده در ۷ اکتبر به ارتش اسرائیل فروخته شده اما هیچ مدرکی درباره استفاده از این فناوری‌ها برای هدف قرار دادن یا آسیب‌رساندن به غیرنظامیان نیافته است.

خدمات محدودشده؛ کدام فناوری‌ها غیرفعال شد؟

به گفته اسمیت، تنها اشتراک‌های خاصی از خدمات مایکروسافت برای ارتش اسرائیل مسدود شده و این شرکت همچنان می‌تواند از سایر محصولات این شرکت برای امنیت سایبری بهره ببرد. او مشخص نکرد که دقیقاً کدام محصولات غیرفعال شده‌اند یا کدام واحدهای ارتش مشمول محدودیت شده‌اند اما هوشمند و نظارت‌ها (یعنی اجداد بزرگ‌تر مغز ما) زندگی می‌کردند، حجم جمجمه آن‌ها تنها یک‌سوم مغز انسان امروزی بود؛ تقریباً همانداز مغز یک شامپانزه. تا پیش از این کشف، دانشمندان فکر می‌کردند افزایش هوش ما به طور مستقیم با بزرگ‌تر شدن مغز پیوند دارد. اما هابیت‌ها با مغز کوچک خود هم می‌توانستند ابزار بسازند و از آتش استفاده کنند.

برای درک بهتر این معمای انسانی، پژوهشگران دندان‌های آن‌ها را بررسی کردند. شاید عجیب به نظر برسد، اما میان اندازه دندان عقل (سومین دندان آسیاب) و مغز رابطه‌ای جالب وجود دارد. در جریان تکامل انسان، هرچه مغز بزرگ‌تر شد، دندان عقل کوچک‌تر شده است.

نتایج جدید نشان می‌دهد دندان‌های عقل هابیت‌ها کوچک بوده و تقریباً هم‌اندازه دندان نئاندرتال‌ها است. موضوع باید نشان می‌داد که مغز آن‌ها هم شبیه نئاندرتال‌هاست. اما برخلاف انتظار، بسیار کوچک‌تر بود.

به گفته پژوهشگران، چون دندان‌ها خیلی زود در دوران جنینی شکل می‌گیرند، کوچک بودن دندان‌های عقل، هابیت‌ها نشان می‌دهد که جنین‌های این گونه در ابتدا در مسیر داشتن مغزی بزرگ بودند. بنابراین، روندی که باعث توقف رشد مغز آن‌ها شد، باید بعد از تولد رخ داده باشد، نه در رحم.

برای روشن شدن این موضوع، دانشمندان وضعیت انسان‌های امروزی با اختلال رشد را بررسی کردند. مثلاً افرادی که دچار «سندرم لارون» هستند، معمولاً قد کوتاه و سر کوچک دارند؛ زیرا بدن آن‌ها دچار کمبود یک عامل رشدی به نام IGF-1 است. نکته جالب اشاره کرد که موضوع اصلی مربوط به نحوه استفاده از سورهای اَژور در فلند و برخی خدمات هوش مصنوعی مایکروسافت است.

اَژور چیست و چگونه در غزه استفاده شد؟

پلتفرم اَژور مجموعه‌ای از خدمات ابری را شامل می‌شود؛ از ذخیره‌سازی نامحدود داده‌های دیجیتال تا قابلیت‌های پیشرفته هوش مصنوعی، از جمله گردآوری، رونویسی، ترجمه و تحلیل میلیون‌ها تماس تلفنی. تحقیق مرداد ماه نشان داد که ساتیا نادلا، مدیرعامل مایکروسافت، در اواخر ۲۰۲۱ با یوسی سارایل، رئیس وقت واحد ۸۲۰۰ ارتش اسرائیل، در میامی دیدار کرده بود.

هدف این دیدار، مذاکره درباره ذخیره‌سازی انبوه اطلاعات «حساس» اسرائیلی در اَژور بود. واحد ۸۲۰۰، شاخه نخبه جنگ سایبری اسرائیل است که مسئول جمع‌آوری اطلاعات سیگنال و عملیات مخفی محسوب می‌شود. این واحد از ۲۰۲۲ سامانه‌های نظارتی ایجاد کرد که امکان ضبط و ذخیره میلیون‌ها تماس تلفنی فلسطینی‌ها در غزه و کرانه باختری را فراهم می‌کرد.

به گزارش آسوشیتدپرس، پس از ۷ اکتبر، استفاده ارتش اسرائیل از خدمات مایکروسافت به‌ویژه ذخیره‌سازی ابری و ترجمه زبانی مبتنی بر هوش مصنوعی افزایش یافت و در کنار سیستم‌های داخلی هوش مصنوعی برای تصمیم‌گیری درباره اهداف حملات هوایی به کار گرفته شد.

آیا مایکروسافت بی‌اطلاع بود؟

با وجود ادعای مایکروسافت مبنی بر بی‌اطلاعی، استاد داخلی و شهادت ۱۱ کارمند نشان می‌دهد واحد ۸۲۰۰ ارتباطات فلسطینی‌ها را روی اَژور ذخیره می‌کرده است. متابع این واحد به خبرنگاران گفته‌اند این قابلیت‌ها در هدف‌گیری افراد در حملات هوایی غزه و عملیات نظامی کرانه باختری مورد استفاده بوده است. مرون رابوپورت، یکی از روزنامه‌نگاران تحقیقی، به شبکه الجزیره گفت: «از ابتدا یعنی سال ۲۰۲۱، توافقی میان رئیس واحد ۸۲۰۰ و مدیران ارشد مایکروسافت شکل گرفت».

پیامدها و تردیدها

برخی تحلیل‌گران نسبت به تأثیر واقعی این تصمیم بر توانایی نظارتی اسرائیل تردید دارند. مشخص نیست مایکروسافت چگونه اطمینان خواهد یافت که ارتش اسرائیل به سایر محصولات شرکت برای ادامه عملیات خود دسترسی نخواهد داشت. حسام نصر، یکی از کارمندان اخراج‌شده مایکروسافت و عضو گروه «نه به اَژور برای اپارتاید»، این اقدام را «پیروزی بی‌سابقه» توصیف کرد اما تأکید داشت: به گفته او، مایکروسافت تنها بخش کوچکی از خدمات را برای یک واحد مشخص ارتش اسرائیل غیرفعال کرده و بخش عمده قرارداد همچنان برقرار است. یک مقام اسرائیلی نیز در گفت‌وگو با آسوشیتدپرس مدعی شد که این تصمیم «هیچ آسیبی به توان عملیاتی ارتش اسرائیل» وارد نخواهد کرد.

گرگ سرخ؛ پیشینه‌ای ماجرا

گزارش‌های اخیر نشان می‌دهد که نظارت مستمر اسرائیل آثار جسمی و روانی سنگینی بر فلسطینی‌ها گذاشته است. از جمله استفاده از دوربین‌های مداربسته و سیستم تشخیص چهره موسوم به «گرگ سرخ» در ایستگاه بازرسی نظامی در الخلیل و بیت‌المقدس شرقی این سیستم بدون رضایت افراد، چهره فلسطینی‌ها را اسکن و در پایگاه داده ذخیره می‌کند و در سیاست‌های تمیش آمیز، نه‌تنها محدودیت استفاده فلسطینی‌ها از جاده‌هایی که فقط برای شهرکنشینان باز است، به کار می‌رود.

فلسطینی‌ها نیز بارها گفته‌اند اسرائیل از آنها برای آزمایش فناوری‌های جاسوسی‌اش استفاده می‌کند. نمونه بارز آن شرکت اسرائیلی «فرانس او گروپ» است که نرم‌افزار «پگاسوس» را توسعه داد؛ برنامه‌ای که در سال ۲۰۲۱ به دلیل جاسوسی دولت‌ها از مخالفان سیاسی، فعالان و روزنامه‌نگاران از جمله کارکنان الجزیره، به شدت مورد انتقاد قرار گرفت.

برش

چرا «انسان‌های هابیت» جثهٔ کوچکی داشتند؟

انسان‌های ریزاندام باستانی که هزاران سال قبل منقرض شدند، ممکن است دچار کمبود هورمون رشد بوده باشند؛ اختلالی که امروزه هم در برخی افراد دیده می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از فرادید، حدود ۶۰ هزار سال پیش، جزیره فلورس در اندونزی خانه گونه‌ای از انسان‌سانان کوچک به نام هومو فلورسینسیس بود؛ موجوداتی که به خاطر جثه ریزشان، با الهام از داستان ربالب حلقه‌ها به «انسان‌های هابیت» معروف شدند. کشف آن‌ها در سال ۲۰۰۴ دانشمندان دیرینه‌شناسی را شوکه کرد، زیرا این گونه یکی از قوانین مهم تکامل انسان را زیر سؤال می‌برد: این که در طول تاریخ، مغز انسان‌ها همیشه بزرگ‌تر شده است.

در حالی که این هابیت‌ها هم‌زمان با انسان‌های خردمند زندگی می‌کردند، حجم جمجمه آن‌ها تنها یک‌سوم مغز انسان امروزی بود؛ تقریباً همانداز مغز یک شامپانزه. تا پیش از این کشف، دانشمندان فکر می‌کردند افزایش هوش ما به طور مستقیم با بزرگ‌تر شدن مغز پیوند دارد. اما هابیت‌ها با مغز کوچک خود هم می‌توانستند ابزار بسازند و از آتش استفاده کنند.

برای درک بهتر این معمای انسانی، پژوهشگران دندان‌های آن‌ها را بررسی کردند. شاید عجیب به نظر برسد، اما میان اندازه دندان عقل (سومین دندان آسیاب) و مغز رابطه‌ای جالب وجود دارد. در جریان تکامل انسان، هرچه مغز بزرگ‌تر شد، دندان عقل کوچک‌تر شده است.

نتایج جدید نشان می‌دهد دندان‌های عقل هابیت‌ها کوچک بوده و تقریباً هم‌اندازه دندان نئاندرتال‌ها است. موضوع باید نشان می‌داد که مغز آن‌ها هم شبیه نئاندرتال‌هاست. اما برخلاف انتظار، بسیار کوچک‌تر بود.

به گفته پژوهشگران، چون دندان‌ها خیلی زود در دوران جنینی شکل می‌گیرند، کوچک بودن دندان‌های عقل، هابیت‌ها نشان می‌دهد که جنین‌های این گونه در ابتدا در مسیر داشتن مغزی بزرگ بودند. بنابراین، روندی که باعث توقف رشد مغز آن‌ها شد، باید بعد از تولد رخ داده باشد، نه در رحم.

برای روشن شدن این موضوع، دانشمندان وضعیت انسان‌های امروزی با اختلال رشد را بررسی کردند. مثلاً افرادی که دچار «سندرم لارون» هستند، معمولاً قد کوتاه و سر کوچک دارند؛ زیرا بدن آن‌ها دچار کمبود یک عامل رشدی به نام IGF-1 است. نکته جالب این جاست که در این بیماران، دندان عقل طبیعی باقی می‌ماند. این نشان می‌دهد اگر کمبود IGF-1 روی رشد، پس از تولد بروز می‌کند.

در مورد هابیت‌ها نیز احتمالاً کوچک شدن بدن و مغز نتیجه پدیده‌ای به نام کوتولگی جزیره‌ای (insular nanism) بوده است؛ پدیده‌ای که در محیط‌های جزیره‌ای به دلیل منابع محدود و نبود شکارچیان بزرگ رخ می‌دهد و باعث کوچک‌تر شدن جانداران می‌شود.

دانشمندان می‌گویند وقتی این کاهش رشد بعد از تولد اتفاق می‌افتد، احتمالاً سطح پایین IGF-1 نقش اصلی را دارد. به این ترتیب، «هومو فلورسینسیس بدن و مغزی کوچک پیدا کرد، بی‌آن‌که توانایی‌های ذهنی‌اش را از دست بدهد.

دیدگاه

«ماشه» فعال شد حالا چه کنیم؟

در جهانی که مردم حاضرند در یک شهر بزرگ اروپایی تظاهرات صدها هزار نفری علیه اسرائیل برگزار کنند و سران بسیاری از کشورهایش سالن سازمان ملل را هنگام سخنرانی نتانیاهو ترک می کنند؛ چگونه همزمان علیه کشوری که اصلی‌ترین حامی ملت مظلوم فلسطین در طول حداقل چهار دهه گذشته بوده است تحریم‌های ظالمانه وضع می‌شود؟

به گزارش پیام آشنا به نقل از خراسان، در روزهای اخیر ما شاهد چند تصویر از اتفاقات مختلف بودیم. نخست تصویر خالی شدن صحن عمومی سازمان ملل و سخنرانی نتانیاهو برای صندلی های خالی. دوم تصویری از تظاهرات صدها هزار نفری مردم در بروکسل در حمایت از مردم غزه و علیه جنایت صهیونیست‌ها. سوم تصویری از رأی گیری در شورای امنیت سازمان ملل برای تمدید قطعنامه ۲۲۳۱ که رأی نیاورد و این به معنای بازگشت قطعنامه‌های تحریمی علیه ایران است.

سوال این است که چطور در جهانی که مردم حاضرند در یک شهر بزرگ اروپایی تظاهرات صدها هزار نفری علیه اسرائیل برگزار کنند و سران بسیاری از کشورهایش سالن سازمان ملل را هنگام سخنرانی نتانیاهو ترک می کنند، همزمان علیه کشوری که اصلی‌ترین حامی ملت مظلوم فلسطین در طول حداقل چهار دهه گذشته بوده است تحریم های ظالمانه وضع می شود. پاسخ به این سوال شاید نیاز به واکاوی ابعاد مختلف داشته باشد اما از منظر کلی به نظر می رسد طی سال های گذشته و در دولت‌های مختلف، قدرت دیپلماسی ایران چه در حوزه افکار عمومی و دیپلماسی عمومی و چه در عرصه اجماع سازی به نفع ایران، آن چنان که باید و شاید موفق نبوده است. این البته نافی تلاش‌های مجدانه این عرصه نیست، بلکه بیان کننده آسیب‌های قابل رفع در این بخش است.

اکنون که به سبب حمله مستقیم اسرائیل به کشورمان و ایستادگی مقابل این تجاوز ناجوانمردانه، قدرت ایران در منظر افکار عمومی منطقه و حتی دولت های منطقه و جهان رشد قابل توجهی کرده و همزمان به سبب جنایات اسرائیل این رژیم در بالیین ترین سطح توجه افکار عمومی و پایین ترین قدرت سیاسی قرار دارد و به تبع این اتفاق و سایر تحولات بین‌المللی از جمله واگرایی چین و کشورهای محور جنوب از نظم غربی، آمریکا و کشورهای محور غرب نیز در شرایط یک دهه گذشته نیستند، به نظر می رسد. یک فرصت کم نظیر یا شاید بتوان گفت بی نظیر فراروی ما قرار گرفته برای ایجاد یک صورت بندی جدید یا حتی جهش در عرصه تثبیت قدرت نرم و تبدیل آن به سایر وجوه قدرت.

به این منظور چند پیشنهاد قابل تامل است:

۱. برای هرنوع کنشگری خارجی و استفاده از فرصت‌های بین‌المللی باید در داخل کشور ایجاد قدرت کرد و به تعبیر رهبر معظم انقلاب قوی شد. این قوی شدن هرچند ابعاد مختلف دارد اما در اولویت‌ترین عرصه، نهادهای مختلف باید در کنار حفظ اتحاد مقدس شکل گرفته در کشور، تمرکز خود را بر افزایش قدرت خرید و معیشت مردم بگذارند. در این زمینه به نظر می رسد ارائه کالابرگ واقعی به نحوی که بتواند قدرت خرید مردم را در طول سال، فارغ از تلاطم‌های ارزی و تورم های معمول لااقل برای خرید کالاهای اساسی حفظ کند، یکی از نیازهای اصلی و ضروری است. به خصوص رهبر انقلاب نیز اخیرا بر اجرای طرح کالابرگ تاکید کرده‌اند و باید به سرعت در دستور کار قرار گیرد.

۲. دستگاه دیپلماسی ایران باید تشکیل دو کارگروه را در دستور کار قرار دهد: نخست ایجاد یک کارگروه ویژه برای ارتباط مؤثر با کشورهای منطقه و ایجاد پیمان‌های جدید اقتصادی و امنیتی با تمرکز بر قدرت ایجاد شده پس از جنگ ۱۲ روزه و اتفاقات ۲ سال اخیر. این فرصت که با مدیریت حکیمانه رهبر انقلاب و مقاومت بی نظیر مردم ایران در جنگ اخیر ایجاد شد، نباید از دست برود.

دومین کارگروه باید یک کارگروه عملیاتی برای پیگیری استفاده از ظرفیت‌های اجلاس‌های مهم نظیر شانگهای، بریکس، اوراسیا و امثالهم باشد. به گونه ای که این کارگروه عملیاتی که حتما متشکل از بخش‌های دولتی و خصوصی خواهد بود، باید به صورت هفتگی گزارش‌های عینی و دقیق از آخرین وضعیت استفاده ظرفیت های اقتصادی و سیاسی و امنیتی این اجلاس‌ها تهیه کند و در اختیار دستگاه‌های متولی از جمله سران قوا بگذارد. اینکه ما به پیمان یا اجلاسی متعهد باشیم و از ظرفیت های آن استفاده نکنیم و فقط در نشست‌های سالانه آن حضور یابیم عملاً جز هدر دادن سرمایه های ملی و بیت المال نیست، بلکه در بخش‌های اقتصادی و سطح خرد، سفره مردم باید از این پیمان‌ها نفع عینی ببرد.

۳. نهادهای مسئول از جمله شورای عالی امنیت ملی نیز باید یکی از ماموریت‌های جدی خود را بر اجماع سازی در نهادهای مختلف بین‌المللی قرار دهند. برخلاف آنچه به نظر می‌رسد، در کنار تهدیدها، شرایط اسفبار رژیم و تضعیف هژمونی آمریکا، فرصت‌های بی‌نظیر یا کم‌نظیر برای ما ایجاد کرده که اگر در استفاده از آن تعلل و کوتاهی نکنیم، در میان مدت شما منافع عینی و مشخص نصیب کشور خواهد کرد. شرط این مهم، اعتقاد جدی به قدرت مردم و تلاش برای استفاده از همه ظرفیت‌های پیش روست، ان شاءالله.

امیرحسین یزدان پناه

اشاره

ردپای دیجیتال چیست و چگونه می‌توان آن را کشف و کنترل کرد؟

ردپای دیجیتال به تمام اطلاعات و داده‌هایی اطلاق می‌شود که هنگام استفاده از اینترنت از خود به جا می‌گذارید. این داده‌ها شامل کوکی‌ها، ابزارهای ردیابی و اطلاعاتی است که هنگام تبادل پیام در پلتفرم‌ها یا ارائه آدرس ایمیل خود ایجاد می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایتنا، اثر انگشت دیجیتال، یکی از ساده‌ترین روش‌ها برای ردیابی آنلاین کاربران است و می‌تواند به شناسایی افراد و حتی درک شخصیت آن‌ها کمک کند. این اطلاعات اغلب برای تبلیغات هدفمند به کار گرفته می‌شود اما کاربردهای آن تنها به تبلیغات محدود نمی‌شود؛ از جمله می‌توان به جاسوسی، آملاسازی، حملات فیشینگ و مهندسی اجتماعی اشاره کرد که در آن‌ها قربانیان فریب داده می‌شوند.

به همین دلیل، اثر انگشت دیجیتال می‌تواند ابزاری خطرناک باشد و در صورت دسترسی افراد خطرناک، مورد سوءاستفاده قرار گیرد. بنابراین، بررسی و کنترل ردپای دیجیتال و تلاش برای کاهش آن اهمیت ویژه‌ای دارد.

ردپای دیجیتال چیست؟

ردپای دیجیتال به تمام اطلاعات و داده‌هایی اطلاق می‌شود که هنگام استفاده از اینترنت از خود به جا می‌گذارید. این داده‌ها شامل کوکی‌ها، ابزارهای ردیابی و اطلاعاتی است که هنگام تبادل پیام در پلتفرم‌ها یا ارائه آدرس ایمیل خود ایجاد می‌شود.

ردپای دیجیتال به دو نوع تقسیم می‌شود:

- ردپای فعال: اطلاعاتی که شما داوطلبانه منتشر می‌کنید، مانند عکس‌ها، پست‌ها و ایمیل‌ها.
- ردپای غیرفعال: اطلاعاتی که بدون آگاهی یا رضایت شما جمع‌آوری می‌شود، مانند سابقه جست‌وجو، کوکی‌ها و فایل‌های ردیابی در وب‌سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی.

اکثر وب‌سایت‌ها از کدهای برنامه‌نویسی برای اتصال به پلتفرم‌های مختلف استفاده می‌کنند تا فعالیت کاربران را ردیابی و آن‌ها را به فعالیت‌های خارج از آن‌ها پیوند دهند.

آیا امکان تعیین دقیق اثر انگشت دیجیتال وجود دارد؟

حذف کامل یا اندازه‌گیری دقیق ردپای دیجیتال در اینترنت به ویژه هنگام استفاده گسترده از تلفن‌های همراه و شبکه‌های اجتماعی، عملاً غیرممکن است. با این حال، می‌توان با مدیریت داده‌های به اشتراک گذاشته شده از طریق مرورگرهای اینترنتی، میزان ردپای دیجیتال خود را کاهش داد.

اکثر مرورگرهای استاندارد امکان کنترل کوکی‌ها و مکانیسم‌های ردیابی را فراهم می‌کنند و با پاک‌سازی منظم این داده‌ها می‌توان از ایجاد ردپای دیجیتال بزرگ و آشکار جلوگیری کرد.

برخی مرورگرها نیز با اولویت دادن به حریم خصوصی، جمع‌آوری اثر انگشت دیجیتال را محدود می‌کنند؛ از جمله مرورگر Tor، DuckDuckGo و Brave.

چگونه از اندازه ردپای دیجیتال خود مطلع شویم؟

ابزارهای متعددی وجود دارند که اندازه ردپای دیجیتال را از طرق مختلف اندازه‌گیری می‌کنند؛ از جمله ابزارهایی که مرورگر شما را ارزیابی کرده و میزان داده‌های به جامانده را مشخص می‌کنند. با ابزارهایی که از طریق نقش‌های اطلاعاتی و نشت داده‌ها ردپای دیجیتال شما را شناسایی می‌کنند.

یکی از معروف‌ترین ابزارها در این زمینه، Cover Your Tracks است.

تست اثر انگشت دیجیتال با Cover Your Tracks

بنیاد مرز الکترونیک، یک سازمان غیرانتفاعی مدافع حقوق دیجیتال، ابزار Cover Your Tracks را ارائه کرده است که میزان ردپای دیجیتال کاربران را ارزیابی می‌کند. این ابزار با بررسی مرورگر و میزان محافظت آن از داده‌های شخصی به کاربران امکان می‌دهد مرورگری امن‌تر انتخاب کنند و فعالیت‌های دیجیتال خود را تحت کنترل داشته باشند.

تست به سادگی از طریق مرورگر انجام می‌شود: مرورگر شما توسط مجموعه‌ای از درخواست‌ها از یک شخص ثالث ارزیابی می‌شود و نتیجه، میزان داده‌های جمع‌آوری شده را نمایش می‌دهد. تفاوت نتایج بین کاربران عمدتاً ناشی از افزونه‌ها و ابزارهای خارجی مورد استفاده در مرورگر است.

نتایج آزمایش مرورگرها

بر اساس آزمایش گسترده‌ای که دیجیتال ترندز روی مرورگرهای محبوب جهان انجام داده است، میزان ردپای دیجیتال به شرح زیر است:

- ویوالدی: ۱۷.۲ بیت داده
- سافاری اپل: ۱۷.۲ بیت داده
- پریلیزت دنباله‌دار: ۱۸.۲ بیت داده
- گوگل کروم: ۱۸.۲ بیت داده
- Brave: ۱۸.۲ بیت داده
- Edge: ۱۸.۲ بیت داده
- ایرا: ۱۸.۲ بیت داده

بیشتر مرورگرها به دلیل استفاده از هسته متن‌باز کروم‌یوم، مقدار مشابهی از داده‌ها را ثبت می‌کنند. در این میان، سافاری و ویوالدی کمترین ردپای دیجیتال را از خود به جا می‌گذارند.